

Debreceni Ujság

1899.

Debreczen, 1899.

III. ev 74 szám.

Szerda, márczius 15.

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

He'lyben:		Vidékre:	
Félévre	3 frt — kr.	Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	1 „ 50 „	Negyedévre	2 „ 50 „

Felelős szerkesztő és lap-
tulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Hungária-palota földszint. Bejárat
Kádas-utca felől.

Márczius 15.

Debreczen, márc. 15.

Valahol délen, pálmaligetek alján, vagy a végtelen puszták homokja fölött fölkerelkedik a korlátot nem ismerő, szabad déli szél és északnak veszi utját.

S a hova a langyos fuvalat csak ér, fölenged a föld fagyott röge, kipattan a rügy, kinyilik a bimbó — s a tél vigasztalan képét virágos, illatos, napsugaras tavasz váltja föl.

A tavasz enyhe szellője volt az is, mely ötvenegy évvel ezelőtt virulásra készítette, kicsalta bimbóburkából a magyar haza legszebb virágát a magyar szabadságot.

A tavasz kedvelői — az idők megenyhült járásához nem szokott gyenge, örömben tehetetlen agok, lelkes nők, az eszmékért rajongó ifjuság — keblökre tüzték a szebb idők felvirradását jelentő virágot s csak úgy örültek annak akkor is, mikor az vér-rózsává változott át — mint előbb.

Mert megbecsülhetetlen, megfizethetetlen kincsnek — a szabadságnak — volt jelképe e virág.

Jelképe az igazi, a nagyot, magasztosat és szépet létrehozó tavasznak. A gondolatról, a mondott és írott ígéről lehullt mintegy várázsütésre a deszpotizmus jégbilincse, mely annak szabad folyását akadályozta, mint a folyokét a jégpáncél.

Szabadság nélkül nincs nagyság, e nélkül nemzet nem gyarapodhatik, nem növekedhetik. S a szó nemes értelmében a szabadságot csak az a nemzet érdemli meg mely legnagyobb ünnepének tekinti szabadsága születésének napját.

A magyar nemzetet e tekintetben nem érheti gáncs. Márczius 15-ike, a magyar szabadság születésének napja immár évek hosszú során át *nemzeti ünnepnap*, s nincs széles e hazában az a kicsiny falu, melyben azt valami alkalmas módon meg ne ünnepelnék.

De a legörvendetesebb jelenség az, hogy a nemzeti ünnep egyre nagyobb tért kezd foglalni az iskolák falán belül is. Nemes és nagy eszmék iránt mindig az ifjuság szive a legfogékonyabb, s a félig gyermekszívben fogamzott, azzal

szerzett benyomások eltörölhetetlenek.

Az a gyermek-ifju, az a serdülő leány, a ki elé a legfogékonyabb időszakában állítják oda maguk ragyogó nagyságában a márciusi hősokeket, az mindenha tisztelettel fogja kiejteni ezek nevét s tetteikben követésre, utánzásra méltó példát fog látni.

Az az irány, mely ujabban márczius 15-ének megünneplését a korcsmák borgőzös szobáiból a műveltség templomaiba, az iskolák falai közé, tehát a legméltóbb helyre beviszi, bizonyára a leghelyesebb.

Mert az ifjuság a haza reménye, a haza erőssége.

Ezzel a haza ifjuságával kell megértetni első sorban a szabadság ünnepnapjának nagy jelentőségét. És büszke örömmel tölt el bennünket, hogy a szabadság születésének napját megérti, azért szive egész melegével lelkesül az ifjuság.

Velünk ünnepelnek ők is a mai szent napon!

Tárcza.

Regény és szerelem.

— Élelmes vőlegény. —

Halmaz ur könyvkereskedő — és családapa volt; ez utóbbi minőségéből kifolyólag erősen meg volt győződve, hogy a város valamennyi fiatal embere mély hálára van irányában kötelezve. Egy nap boltossegédje minden hosszabb teketória nélkül azzal áll eléje, hogy adja neki feleségül leányát. A meglepett apa végig nézi a kérést tetőtől talpig, talptól tetőig s így szól:

— Ön tehát vőm akar lenni, nemde?

— Igenis — válaszolt az ifju — az akarnék lenni!

— Szép, szép, de hát önnek egy árva fityingje sincsen!

— Nem tesz semmit; ldövel majd szerzek magamnak akár egész vagyont is.

— Hogy-hogy?

— Önnek ezeröttszáz példány van egy olyan regényből, melyet nem akar senki sem megvenni nekem adja-e a bevétel felét, ha a regényeket eladom?

— Ugyan kinek adná el? A sajt kereskedőnek?

— Azt kevésbé teszem. Megveszi azt a publikum is, még pedig egészen jó áron.

— Nos jó; megegyeztünk. Azután majd beszélünk arról a másik dologról is.

Tizennégy nappal a beszélgetés után, a fiatal ember az egész készletet eladta; volt pénze is s most már joga volt kérését újból megismételhetni.

Midőn a könyvkereskedő azt kérdezte tőle, hogy adott tul a selejtes regényeken, az élelmes kereskedő segéd a következő hirdetést mutatta főkökének:

„Egy fiatal, gazdag földbirtokos nősülési szándékból intelligens hölgyvel ismeretséget óhajt kötni. Hozomány és szépség mellékes; találkozás az . . . uton délután három és négy óra között. Ismertető jelül kérem: „A füttyülő sötábot“ című regényt a kézben tartani.“ A talány meg volt fejtve s a könyvkereskedő lelkendezve kiáltott fel:

— Ön valóban mesterművet vitt véghez; olyat, aminőért minden könyvkiadó megirigyelhetné.

A leányom keze persze a magáé lesz . . .

És a boldogtalan segédből boldog vőlegény lett. Valószínű, hogy lesz idő mikor az előbbi ötletének még hasznát veszi, majd ha a most még kedves mama, de akkor már szivlelhetetlen anyóson akar tul adni.

Megjelenik mindennap korán reggel.

Előfizetési ára házhoz hordva egy hónapra: ötvenkrajczár.

A képviselőház ülése.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, márc. 14.

Mikor Perczel Dezső elnök jegyzői karával megjelent az elnöki dobozban, Apponyi Albert odasietett, hogy szólásra feliratkozzék.

Molnár Antal jegyzőnél jelentkezett, a ki tudvalevőleg a jobboldali szónokokat jegyzi.

A baloldali jegyző Rakovszky István, melabus tekintettel nézte ezt a jelenetet. Ez a pillantás azt látszott mondani:

— Mi már most nem kellünk, ugy-e?

Apponyi jelentette a csöndes szemrehányást. Es miután dolgát Molnár Antalnál elvégezte, odasietett Rakovszkyhoz, hogy megvigasztalja.

Sajnálom, már ezentul nem nálád jelentkezem:

Fájdalom! felelte rá sohajttással.

Közben az elnök elolvastatta és hitelesítette a mult ülés jegyzőkönyvét megtette előterjesztéseit és aztán átérték a költségvetés tárgyalására.

Páder Rezső (néppárti) az első szónok a ki nem hisz abban, hogy rendszerváltozás állt be, mert a régi kormány legtöbb tagja benne ül az új kabinetben és mert Beksics Gusztáv is azt írja egy német lap vezércikkében, hogy rendszerváltozásról szó sincs.

Kossuth Ferencz beszéde.

Kossuth Ferencz következett ezután, a ki mindjárt beszéde elején pártja zajos és tüntető helyeslése közben jelentette ki, hogy a költségvetést nem szavazza meg. A miniszterelnök személye iránt tisztelettel viseltetik, de nem választhatja el személyétől azt a tényt, hogy ő egy 67-es kormánynak elnöke (Zajos helyeslés a szélső baloldalon.)

Reméli mindazonáltal, hogy a miniszterelnök a törvény jog és igazság elvét, melyet programjában emlegetett, a gyakorlati életben is meg fogja valósítani. A nemzeti párt belépését a kormányba helyesli, mert az elvi különbség immár a két párt között elenyészett. Azért is helyesli ezt, mert már most a kormánypártnak is lesz véleménye (Zajos helyeslés) és nem lesz egyedül, elve a pártfegyelem (Ugy van! a baloldalon.) A 67-es alap kizárja az önálló államiságot, mert annak attribútumait a hadsereget az önálló külügyi képviselőletet.

A hadsereg csak névleg közös, tényleg osztrák. Nyelve, szelleme, zászlója osztrák, annyira, hogy a magyar állam a külföld előtt nem is létezik. (Viharos tetszés a szélső baloldalon.) Drasztikus példát hoz fel erre. Tisza Kálmán idejében a londoni nagykövetség egy magyar átiratot azzal a határozattal küldötte vissza, hogy: „unverstandlich.“ A helyzet azóta sem javult. A vám- és kereskedelmi ügyeknél

szintén osztrák birodalmi érdek érvényesül. Ausztria-Magyarország közötti viszonyt lord Brownt „tökéletlen szövetkezésként“ nevezi, mely minden szövetkezés formája között a legrosszabb. Mindazonáltal nagyon fog örülni, ha a többség, mely most nemcsak számarányban, de tehetségeiben is gyarapodott, legalább a törvények szentségét fogja megőrizni.

Aztán a budget kritikájára tér át és konstatálja a számok folytonos megdöbbentő emelkedését. Szomorú dolog, hogy Magyarország összes adóssága 5400 millió forint, mikor az összes földbirtok értéke 5600 millió forint.

Beszéde közben hevesen fakad ki a kormánypárt folytonos zajongása és figyelmetlensége ellen. A kormánypárt elesenededik és mindenütt halljuk, halljuk kiáltásokkal biztatják a függetlenségi párt elnökét, beszéde folytatására.

Gróf Apponyi beszéde.

A jegyző most gróf Apponyi Albert nevét szólítja. Általános ideges mozgás, halljukozás, aztán néma csönd. Gróf Apponyi Albert feláll és megkezdi első kormánypárti beszédét.

Nem akarja az előtte szólót a költségvetés részletes birálatának terére követni, de konstatálja a súlyos pénzügyi helyzetet, mely a legnagyobb tákarékosságra int. Megnyugtató, hogy olyan pénzügyi tekintély, mint a miniszterelnök áll a kormány élén.

Ezután áttér a politikai helyzet ismertetésére. Az országnak számot kell adni a beállott változások okairól.

Történt márczius elsején, hogy egy miniszterelnök olyan politikai programot fejtett ki, mely minden részletében megegyezik annak a pártnak az elveivel, melyhez ő tartozik. Történt ez bizonyos előzmények után, melyre vissza kell térni. A nemzeti párt 1896-ban program nyilatkozatot adott ki, mely lényegileg teljesen kongruál a kormányelnök programjával. Lényege volt a programnak a 67-iki közjogi alap sértetlen fentartása, belügyi téren a jogállam kiépítése. Közgazdasági téren pedig minden egyoldalúság kizárásával egy földművelésnek, mint az ország gerincének fejlesztése. Miután a honvédelmi miniszter kezdeményezésére a magyar katonai oktatás eszméje megvalósított és Darányi földművelésügyi politikájé általános helyesléssel találkozott, az ellenzéki álláspontot csak a belügyi téren fennálló jogtalan és igazságtalan rendszer következtében tartották fenn, tehát mikor a kiélesedett ellentétek folytán a pártszenvédelek hullámai magasra csapkodtak, akkor nyult bele a politikába Széll Kálmán, mely helyes alapon helyreállította a békét. És mikor ő átvette a kormányt és elmondta a programját, nem mondhatunk egyebet, minthogy mi ezt a programot támogatjuk. Komjáthynek csak melleleg jegyzi, hogy a mandátumot

igenis kötelessége letenni annak, a ki elvet, irányzatot változtat, de az ő politikai irányában és hátrálásában nem változott meg, csak a helynek a topografiája, melyet a parlamentben elfoglaltunk. (Zajos helyeslés.)

Ugy látszik Komjáthy csak azt akarta, hogy mi bizonyos lélektani okok feszegetése által feszélyezve érezzük magunkat új helyzetünkben. (Zajos helyeslés és derűtség) De a mai viszonyok nem olyanok, hogy ilyen szubjektív dologgal sokáig foglalkozzunk. A jelennek súlyos feladatai vannak, melyek szükségessé teszik azoknak az erőknél a konzekvenciáját, melyek a nemzeti államot a 67-iki alappon akarják kiképezni. Ez a nagy, közös feladat nem fogja megengedni, hogy ezek a kisebb szubjektív eltérések kiélesedjenek. (Zajos helyeslés.) Mi megtettük ezt a lépést minden utó gondolat nélkül. Különösen a nélkül, hogy külön közösséget képezzünk a szabadelvű pártban. (Zajos helyeslés és éljenzés a jobboldalon és a középben.) Elfogadja a költségvetést.

Mikor Apponyi befejezte beszédét ismét viharos, zajos éljenzés hangzott fel az egész kormánypárton. A Ház minden oldaláról tömegesen siettek a képviselők Apponyi üdvözlésére. A jegyző közben a következő szónoknak, Buzáth Ferencznek a nevét szólította, de a Ház minden oldalról oly zajosan kértek szünetet, hogy az elnök kénytelen volt az ülést öt perczre felfüggeszteni.

Szünet után Buzáth Ferencz beszélt a költségvetés ellen.

Holaap — a szabadság születésének ünnepén — a Ház nem tart ülést.

POLITIKAI HIREK.

A miniszterelnök Bécsben. — Széll Kálmán e hét végén Bécsbe utazik. A miniszterelnök ezuttal a királyi ház tagjainál s az idegen államok képviselőinél fog tisztelegni. — Együttal megkezdi az osztrák kormánnyal a kiegyezési ügyekben való előzetes tárgyalásokat.

Szapáry Gyula gróf a szabadelvű partkörben. Szapáry Gyula gróf 5 évi távollét után tegnap ismét megjelent a szabadelvű partkörben, ahol a sokan, élükön Podmaniczky Frigyes báró pártelnökkel, szívesen üdvözltek. A szabadelvű partkörbe újabban belépett Ernuszt Kelemen főrendiházi tag is.

Debreczen hazafias polgárságához!

A mai ünnepély.

Márczius Idusa szabadságunk évfordulója, melynek sokat jelentő emlékei — mint virágok — kell, hogy egybedobbanó szívünk melegétől minden márczius 15-én kihajtsanak!

E nap volt a 12 pontú kérvény, a béke, egyetértés, szabadság, egyenlőség, testvériség és a szabadsajtó legelső termékeinek bölcsője, melyet akkor is a minden szép-, nemes- és jóért legnagyobb örömmel hevülő ifjúság ringatott.

A megszentelt nap példája s hazafiságtól áthatott szívünk is újra arra lelkesít, hogy kibontsuk márczius idusa lobogóját, mely alá, hogy ismét vigan és büszkén gyülekeztek: pillanatra sem kételkedünk.

Éljen a szabadság, egyenlőség, testvériség!

Az emlékünnap sorrendje és műsora a következő:

I.

2 óraker a Petőfi-szobornál, a főiskolában:

1. Talpra magyar. Énekli: a Petőfi Dalkör.
2. Talpra magyar. Szavalja: Szabó Miklós.
3. Alkalmi beszéd: Tartja Kun Béla.
4. Szent nyomok Váradai Antaltól. Szavalja: Acsay Lajos.

II.

3 óraker a főiskola udvarán:

1. Hymnus. Énekli: a Főiskolai énekkar.
2. 1899. márczius 15-én. Pályadíjnyertes óda. Irta: Kun Béla. Szavalja: Szentiványi Sándor.
3. Ünnepi beszéd. — Tartja: Kovácsi Kálmán.
4. Kossuth-induló. Énekli: a Főiskolai énekkar.

III.

4 óraker a városháza előtt:

1. Csata dal. Énekli a Debreczeni Dalgylet.
2. Talpra magyar. Szavalja Szaosvay Sándor, a debreczeni színtársulat tagja.
3. Alkalmi beszéd. Tartja Sipos Béla.
4. Szózat. Énekli a Főiskolai énekkar.

A városi és megyei tisztviselőket és az összes magán- és hivatalos testületeket is ezen az uton hívja meg hazafias tisztelettel:

a főiskolai ifjúság rendező bizottsága.

VIDÉK.

Papszász Károly meghalt. Részvétellel értesülünk Biharvármegye egyik kiváló földbirtokosának: Papszász Károlynak haláláról. A 48-as eszmék egyik kiváló harsogója volt, aki a derék öreg urban. Mint nagykereskedő, élénk részt vett a megyei közéletben. Az előtt részt vett politikai mozgalmakban s több cikluson képviselte a berettyó-újfalui kerületet a képviselőházban. Utóbb Budapesten lakott s hosszabb betegség után tegnap elhunyt. A 48-as párt egy törhetlen bajnokát vesztette el a derék emberben.

Szerencsétlen tolvaj fogás. Hegyközszáldobágyról tragikus esetet jelent tudósítónk: Bőr Sándor odaváló gazda e hó 10-én virradóra gya-

nus neszt hallott az udvarán. — Emberek jártak-keltek, suttogtak, köhécseltek. A gazda rosszat sejtve, félrehuzta az ablak függönyét s észrevette hogy a padlásáról hárman-négyen lopják a buzáját. A padlás ajtajából egy ember dobálta le a teli zsakokat, a többiek meg hordták a kapu felé. Bőr Sándor, nagyerejű, bátor ember, botot kapott a kezébe s ki akart menni, hogy szétüssön a tolvajok között. A mint a tornácra szolgáló ajtót kinyitotta, lövés dördült el az éjszakában s a gazda halk kiáltással roskadt össze az ambituson. A tolvajok egyike, ki revolverrel vigyázott, hogy társait ne háborgassák, a szájába lőtt Bőr Sándornak, ki pár percznyi kinlódás után meghalt. A gyilkos a tolvajokkal együtt megugrott. — A halottat hajnalban találták meg vérébe fagyva a szomszédok, kik azonnal jelentést tettek a csendőrségnél. A csendőrök hiszik, hogy rövid időn kézrekeretik a gyilkost és büntérsait.

Hurokra került szélhámos. Id. Romász József penészlaki gazda két ökröt vitt az érmihályfalvai vásárra. Akadt mindjárt vevője Villás Mihály orosházi gazdálkodó személyében; 260 frt vételárban egyeztek meg, de Villás csak ötven forintot fizetett ki. Id. Romász biztosításul magánál tartotta a passzusokat s úgy állapodtak meg, hogy csak akkor küldi el, ha a pénzt Villás neki postán elküldi. Hiába várta nem kapta meg, azután vásárról-vásárra hiába kereste Villást nem találta sehol. Tegnap véletlenül a nagyváradi vásáron ráakadt és elfogatta a szélhámos parasztot. Villás beismert mindent s elmondta, hogy a két ökrön hamis passzusokkal adott tul. Villást fogva tartották.

A feltámadt halott.

— Saját tudósítónktól. —

Ismét egy újabb szenzáció esett meg a híres alföldi városban, Kecskeméten. Meghalt egy nyalka szép legény, Szabó Józsefnek hívták. Megsíratták a hozzátartozói, de meg a szép lányok is, mert a környékben kevés olyan deli legény volt, mint ő.

Be is vitték Kecskemétre, mert egy közeli pusztán lakott, s beszállították szép fakoporsóban a temető halottasházába, ahol már néhány koporsó hasonló rendeltetésre várt, mint az övé.

Eljött az este; nem volt ugyan éjféle 11 óra, csak esti szürkület, de hát a szellemeknek nincs megírva, mikor szabad nekik megjelenni és Szabó József valami füresát álmodhatott, végignyújtózott a kis koporsóban, egyet-kettőt rugdalózott s ekkor tudta csak meg, mikor a koporsó födele felszakadt, hogy ő "micsoda nevezetes helyzetbe került.

Nem sokat teketóriázott, bár a

hátán, de sőt az egész testén csak úgy szakadt a hideg verejték, hirtelen fölugrott a koporsóból, megdörszölte a szeméit s úgy, ahogy volt, rohant az ablak felé, azt bezuzta, majd az ajtónak tartva, azt zuzni, ütni, verni kezdte, amely zajra figyelmessé lévén a temetőőr, az ajtót kinyitotta.

De majd kővé meredt, mikor a halotti ruhába bujtatott fiatal ember nekiugrott, ölelte-csókolta s örömeiben körülugrálta, hogy az életnek így visszaadta a véletlen.

Majd úgy, amint volt, kiszaladt a tanyára, de ott a kiállott izgalmtól újra beteg lett; hanem a temetőőrnek még nagyobb a baja, mert a nagy ijedtség teljesen kiforgatta valójából s most betegem fekszik.

SZINHÁZ.

A láz.

— Igaz pajtás, hogy te orvosnak készülsz tél előbb s csak azután lettél színész?

— Igaz, de abba kellett hagynom, mert valahányszor női pulzust vizsgáltam, mindig lázas érverést konstataáltam.

— Látod, látod, most meg te rajtad konstataálnak lázt, csakhogy — lámpalázt.

II. Rákóczy Ferencz fogsága, történeti színmű kis közönség előtt került előadásra tegnap este. Komjáthy a czimszerepben, Tanay a Léhman szerepében megérdemelt tapsokat arattak. Szaosvay Beresényit játszotta. — Minden részletében gondosan kidolgozott alakításáért nyílt jelenésben is lelkesen megtapsolta a közönség. Az előadás többi szereplői közül Tanayné, Sziklay és Bartha váltak még ki számottevő játékkal.

Márczius 15 és a katonazenekar. Miután a mai színelőadással a szabadság ébredésének születésnapját ünneplik a színházban, a katonazenekar nem fog játszani. — A mai estén tehát, a debreczeni lakosság kedvelt zenésze Rác Károly s az ő kitűnően összetanult zenekara szolgáltatja a zenét.

Fausztocska. Holnap, csütörtökön a Fauszt opera paródiája: Fausztocska operett kerül színre. A czimszerepet Karacs, Margarethát Kaposi Józsa és Márhát Locsarekné fogja játszani.

Komjáthy szerződése. A színgazgató és a város között kötött szerződés 16-ik pontjának 2-ik bekezdése így szól:

„A szerződés idejében, jelesül virágvasárnap előtt két héttel vállalkozó a szerződés állapotáról, menetéről és eredményéről, szeptember elején pedig a végleges szerződésről a színházi bizottságnak jelentést tenni ... tartozik.“

Komjáthy direktor még semmiféle előterjesztést nem tett! — de e hiányt a hétfolyamán pótolni fogja.

4.

Uj vigjáték. Komjáthy János megszerezte előadásra a vigszínházban utóbb nagy sikerrel előadott vigjátékot: „Doktor Pepit.” Az újdonság még a folyó szezonban bemutatóra kerül.

Műsor Márczius 15-én diszlelő-adásul bérlétszünetben: Márczius 15. Irta; Szávay Gyula, utána; A kápolnai csata, történeti népszínmű. Csütörtökön márcz. 16-án bérlé 136 szám „A” Fausztoeska operette. Pénteken márcz. 17-én 137 szám „B” Gasparone nagy operette, zenéjét szerzette: Millöcker K. Szombaton, márcz. 18-án bérlé 148 szám „C.” A Gyurkovics lányok, Vasárnap, márczius 19-én két előadás délután 3 órakor Argyil és Tündér lona este bérlétszünetben; A baba operette.

A megtagadott nemzeti ünnep.

— Távirati tudósítás. —

Hihetetlen, de való, Budapest főpolgármestere márczius 15-ére hívta össze a főváros közgyűlését. Hát csakugyan lehetséges volna, hogy Budapest székesfővárosa megtagadja a magyar nemzet legmagasztosabb ünnepét? Még most sem hisszük. Istene és hazája minden embernek van és mindkettőnek egyforma magas oltárt kell emelni. Jaj annak a nemzetnek, mely történelmi tradícióit tagadja meg.

Április 11-ike lehet törvényes nemzeti ünnep, a magyar sziv csak márczius 15-ét ismeri el annak. Ezt a napot a világ végezetéig nem szabad megtagadni sem a kormánynak, sem a fővárosnak, ha nem akar ellentétbe helyezkedni a nép érzületével.

A kormány nem is zárkózik el a nap jelentőségétől és megnyugszik abban, hogy a Ház ma ne tartson ülést. Hát lehetséges volna, hogy a főváros mégis gyűlésezne és intézne folyó ügyeket.

A gyermekek az iskolában ünnepeknél és az apák a városházán kövezzel és szódavizadóval foglalkozhatnának? Lehetetlen, tisztára lehetetlen. Ez nem történhetik meg.

Budapest főpolgármestere a szétküldött meghívók daczára erős a hitünk, hogy a mai közgyűlést azzal fogja megnyitni, hogy ő csak az ügyrend betűjének akart eleget tenni a meghívással, de kéri a közgyűlést, hogy tekintettel a nagy napra ne bocsátkozzék a napirend tárgyalásába, hanem mulassza ezt másnapra.

Ha nem így volna, vagy ha másnak kellene ezt az indítványt megtennie és esetleg elvetnék; örök szégyen hárulna a fővárosra.

ÚJDONSÁGOK.

Márczius 15.

Márczius 15 a szabadság születés napjának ünnepe. Nemzeti ünnep. Lobogó diszbe öltöznek a házak. Lobogó

diszben lesz Debreczen városa is. Ünnepeket ül, méltót a nagy nap emlékéhez.

A főiskola ifjusága rendez nagyobb szabású ünnepélyt, amelyben részt vesz Debreczen város polgársága is. Három részre oszlik ez az ünnepély. Egyik része a Petőfi szobornál ma délután, a másik része a kollégium udvarán délután és harmadik része szintén délután a városháza előtt fog lefolyni. Az ünnepségek programját lapunk más helyén találják olvasóink.

Ünnepet ülnék minden iskolában, ahol felolvasások, szavalatok és hazafias dalokból állnak a programok. — Márczius 15-ét este a Bika szálloda disztermében a Petőfi dalkör fényes ünnepélylyel, a nagy idők tanúi a Korona nagytermében tánevigalommal és a színházban diszlelőadással ünneplik meg.

* **Debrecen bizalma az új kormánynak.** Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtti rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgya az új kormány üdvözléséhez tett indítvány tárgyalása volt. Az üdvözlő felíratra vonatkozó tanácsi javaslatot Komlóssy Arthur főjegyző ismertette s azután rövid vita után elhatározta a közgyűlés, hogy Széll Kálmán miniszterelnök-höz és az új habinethez bizalmi felíratot intéz s egyszersmind a kabinet fejének köszönetet szavaz a béke érdekében kifejtett áldásos működéséért. Ugyancsak üdvözlő iratot intéznek Hegedűs Sándorhoz az új kereskedelemügyi miniszterhez is, biztosítván őt Debreczen város bizalmáról és támogatásáról.

* **Bőjti istentisztelet.** Az ágost. hitv. ev. templomban ma szerdán d. u. 3 órakor bőjti istentisztelet tartatik.

* **A járásbiróság köréből.** Fábián Ferencz kir. járásbirósági tisztviselőt a VI-ik számú jegyzői iroda vezetőjét az igazságügyi miniszter a budapesti kir. büntető törvényszék elnökségéhez helyezte át. Azonban a kir. járásbiróságnál még folyton uralgó válságos viszonyokra való tekintetből Igyártó Sándor a kir. törvényszék elnöke fölterjesztést intézett az igazságügyi miniszterhez, melyben addig amíg a biróságnál az ügymenet rendes kerékvágásba nem jön, a Fábián Ferencz áthelyezési idejének felfüggesztését kéri.

* **Márczius 15. ünneplése a zárdában.** A Svetits-intézet (zárdá) növendékei márczius hó 15-én d. e. 11 órakor — mint minden évben — az intézet nagytermében hazafias emlékünnepélyt rendeznek, melyre a t. szülöket és általában az érdeklődő t. közönséget tisztelettel meghívja az intéző elöljáróság.

* **Akit a vonat nem akar elgázolni.** A halál egyik századvégi

nemét választotta tegnap Herák József segéd. Megunta az életet, a munkát, az embereket, szóval mindent, ami az élethez tartozik s amiből élni kell. — Elhatározta, hogy meghal, hogy olesón hal meg. Kiment a város végére, ahol egy ideig hallgatta a madarak csicseregését, a fák susogását s mintha azt sugták volna ezek is neki: „Mit ér az élet, ha torkig vagyunk vele. Mit ér az édes természet, ha meguntuk sanyaru életünket.” Messziről a mozdony fáradt köhécselése volt hallható. — Nem prüszkolt, csak úgy lihegett, kapkodott a levegő után. Viczinális volt. Amolyan új viczinális. Amint közelebb ért, az életunt segéd ráfeküdt a sinekre és visszafojtott lélekzettel várta a halálhozó mozdony közeledését és . . . és a második pillanatban az árokban érezte magát Herák. — A mozdony megkegyelmezett neki s nem akarta elgázolni. Ilyenre is csak egy viczinális képes.

* **Ünnepély a csapó kertben.**

A csapókerti iskolában szerdán este a márczius 15-ikére való tekintetből az 1848-iki szabadságharc előzményei lefolyása és következményei fogják a felolvasás tárgya it képezni. Mint vendégszereplő: Vánca György ipariszkolai tanár a szatadságharc csataképeiről tart előadást. Megjelenését előre jelezte Roncsik Lajos városi tanácsnok.

* **Az őszinte részvét.** Két asszony találkoztott tegnap a piacon,

— Képzeld csak — szól az egyik — milyen szerencsétlen az a szegény Kovácsné, tegnap meghalt az ura és elveszett a kis kutyája.

— Szegény — szól keserűen a másik — pedig olyan szép kis kutya volt.

* **Mikor harangoznak.** Ma márczius 15-dikétől fogva az ev. ref. egyházaknál a hétköznapi istentisztelet reggel 7, délután 3 órakor tartanak meg s ugyanekkor fogják a harangokat is meghuzni egész október el-sejéig.

* **Szerencsétlenségek a pászkasütésnél.** Egyszerre két szerencsétlenségről is veszünk hírt, amelyek mindegyike a pászkasütésnél fordult elő. Tegnapelőtt Kohn és Weisz pászkasütődjében sebesítette meg a gép egy leány kezét. Tegnap délelőtti pedig a Stern J. könyvkereskedő jobb kezét kapta el a pászkasütő gép és súlyos sérüléseket ejtett rajta.

* **A debreczeni kereskedelmi akadémia ifjusága az ifjusági egyesületek közreműködésével a Kereskedelmi Akadémia disztermében 1899. márczius 15-én délelőtti 10 és fél órakor Márczius 15-iki ünnepélyt tart — Az ünnepély sorrendje; 1. Hunyady-induló, Erkel F.-től. Előadja; az ifjusági zenekar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja: Gerber Jenő III. évf. tanuló. 3. Hazánk sági énekar. 4. Talpra magyar, Petőfi Sándortól. Szavalja: Csapó László I. é. tan. 5. Kossuth-nóták. Előadja; az ifjusági zenekar. 6. Petőfi visiói, Verő**

Györgytől Szavalja: Szeremley Zsigmond III. é. tan. 7. Nemzeti dal, vegyes kar, Bo díz J.-től. Előadják; a női keresk. tanf. 15. növ. és az ifjúsági énekkar tagjai. 8. Előre, Tóth K.-től. Szavalja: Propper Miklós III. évf. tanuló. 9. Petőfi a Hortobágyon, melodráma Kun L.-től. Előadják: Térey Emma (zongora), Bernáth Gizella (cimbalom), Sill Henrik (hegedű) és Gerber Jenő (szavalt). 10. Bezáró beszéd. Tartja: dr. Szántó Sámuel tanár. 11. Rákóczy induló. Előadja: az ifjúsági zenekar.

* **A boldog álom és még boldogabb való.** Egy szép debreceni leányka véletlenül megálmodta, hogy az a csinos fiatal ember, akinek nemcsak deli testalkata, hanem elégáns viselkedése, sőt finom, udvarias magatartása is a tulajdonai, megkérte a kezét. Nem állhatta meg, hogy álmát ne közölje másokkal; de meg mások sem adták tovább az álomhírt a nélkül, hogy hozzá ne fűzték volna azt a csekélyke irigy megjegyzést: „mert bizony szerelmes belé.” Es eljutott végül a boldog álom híre egész a fiatal emberig, aki — a nemes vonzalmat, az igazi érdemet jutalmazandó — egy pillanatig sem habozott, hanem tüstént elfutott a szép leányka lakására és — mint illik — annak szüleitől megkérte a kezét. Es most a két fiatal sziv boldog valóra ébredett, sőt a szülők is örvendtek neki, mert „egyszeri látás, rövid udvarlás” után édeni szerelem következik a házasesetben.

* **A Petőfi dalkör mai estélyére** a vacsora jegyek elárúsítása az ivtartó és jegyelárusító urak részéről befejeztetett — és azon néhány jegy a mi megmaradt, Millekker Lajos vendéglős kezéhez tétetett le; a kik tehát még jegyet óhajtanak váltani, forduljanak a Bika szállodában Millekker Lajoshoz tőle függvén, hogy a neki feladott 150 terítéken tul is elfogad-é jelentkezéseket. A zászló alapjára Erdős Málka kisasszony ismét 28 frt 35 krt. gyűjtött, mely összeggel együtt a zászlóalap ma már 269 frt 45 krra emelkedett.

* **A debreczeni kereskedelmi csarnok** berendezési munkálatai most vannak folyamatban. A Hungária palota első emeletén több helyiséget rendez be Weichinger Károly erre a célra. Lesz olvasó, társalgó, billiárd, játéktér, lesz üzleti és titkári szoba, közgyűlési terem, ruhatár s még fürdő helyiség is. Az ablakokra nehéz atlasz függönyök, a termekbe piros bársony székek, az összes helyiségekbe modern butorok jönnek. A kereskedelmi csarnok billiárd terme egyuttal estélyek, tánczvigalmak rendezésére is alkalmas hely leez. A csarnokot eddigi terv szerint május elsején átadják rendezésének.

* **A gróf váltói.** Rendkívül érdekes bűnügyi tárgyalása volt tegnap a debreczeni kir. törvényszéknek. Az esemény, melynek szálai a messze multba nyulnak vissza a következő: Gróf Stadion György chodenáchlossi birtokos még az 1873-ik évben 3 drb összesen 20,000 frtról szóló váltót adott át Herschmann Ignác szilágy-somlyói kereskedőnek azon megbizással, hogy azokat értékesítse, illetőleg azokra pénzt szerezzen. Herschmann azonban a gróf megbizásának eleget tenni nem tudván Adler Jónás szilágy-somlyói bérlőnek adta át a váltókat, ki széles körű ismeretségénél fogva késznek ajánlott a kívánt összegek megszerzésére. Adler fáradozásai is sikertelennek bizonyultak az egész dolog feledésbe merült és a 20,000 frtról szóló váltók feledékenységéből az Adler Jónás birtokában maradtak. Végre az 1898 év folyamán ismét sikerültek a váltók a mennyiben Adler Jónás azokat kibocsátói aláírásával ellátva átadta Molcsányi János ügyvédnek, hogy azok összegét Gróf Stadion Györgyön, az elfogadón behajtsa. Természetes dolog hogy gróf Stadion a váltók kifizetését megtagadta és Jónás ellen a váltók jogtalan elsajátítása miatt vádat emelt. — A vizsgálat során még az a gyanu is fölmerült, hogy Adler Jónás pénzigérettel igyekezett kedvező tanuvallomásokra szertenni. Így mondja el ezeket a vádló, mely Adler Jónást sikkasztás és hamis tanuzásra való rábírás vétsége miatt kérte vád alá helyeztetni. Adler Józsefet dr. Bakonyi Samu ügyvéd védte, kinek 8 óra hosszat tartó hatalmas védbeszéde után a törvényszék Adler Józsefet az ellene emelt vádak alól felmentette.

* **Találó felelet.** Egy kisasszony valamely társaságban elvesztette az egyik vendégfogát; a hölgy nem csinált titkot a dologból s nem sokára az egész társaság kereste a fogat. Felforgatták a szobát, eltolták az asztalt, szekrényt, ágyat a helyétől, de hiába, a fog nem került meg. A kisasszony már már belenyugodott a veszteségbe, midőn másnap egy rendkívüli gondnal és izléssel csomagolt dobozt küldtek neki: a dobozban a küldő névjegye volt, melyen igaz örömet fejezi ki hogy a kisasszonyra nézve oly becses és nélkülözhetetlen dolgot szerencsés volt megtalálni. A dobozban egy ökörfog volt. A hölgy legkevesébe sem jött zavarba, hanem a következő levelet írta az udvariatlan embernek: „Tisztelt uram! Mindig tudtam, hogy kiváló érdeklődéssel s jóakarattal viseltetik irányomban. De hogy saját fogát kihuzassa, csak azért, hogy nekem szolgálatot tehessen, igazán nem reméltem volna.”

* **Elveszett.** Simkovits Béla műkertész tanulója egy Kalászi Ferencz címzett és Simkovits Béla feladó nevére szóló utánfizetési bécézet, mely 47 koronáról élőküldemény értékéről szolt

elvesztett. Szives megtaláló kéretik ezen szelvényt szerkesztőségünkbe beadni illő jutalom fejében.

* **Angol, francia és német nyelben,** nemkülömben zongora oktatásban órákat óhajt adni egy oklevéllel bíró uri nő, czim a kiadóhivatalban.

* **Kitűnő házi koszt.** kapható Kosuth utca 24. szám alatt. Bővebb értesítést nyerhetni ugyanott.

* **Debreczeni Ujságra** bármely naptól kezdve elfogad előfizetést lapunk kiadóhivatala (Hungária palota). Előfizetési ára egy hónapra korán reggel házhoz hordva ötven krajcár. A Debreczeni Ujság egyes számainak ára 2 krajcár. Kapható minden tőzsdében és az utcai elárúsítóknál.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ujság éjjeli táviratai. —

Birodalmi hadügyminisztérium.

Budapest, (A Debreczeni Ujság eredeti távirata) A fővárosi lapok egy némelyike írta meg tegnap, hogy a bécsi katonai hatóságokhoz rendelet érkezett, amely meghagyja, hogy az eddig használt k. und. k. Reichs-Kriegs-Minisztérium helyett mindig ezt az elnevezést kell használni; K. und k. Gemeinsames Kriegsministerium s hogy így a hadsereg hivatalos nyelve is közös és nem birodalmi hadügyminisztériumot ismer. Ezt a hírt ma Bécsből hivatalosan lecafolják.

A Fülöp-szigetek.

Madrid, márczius 13. (A „Debr. Ujság“ ered. táv.) Rios tábornoknak egy hivatalos távirata azt jelenti, hogy Otis tábornok megakadályozza a fegyver szabadonbocsátása érdekében a folyó tárgyalásokat, mert a válásdíjnak készpénzben való kifizetése segítené a fölkelők helyzetét. Rios tábornok elérkezettnek látja az időt arra, hogy a humanitás nevében közbenjárásra kérjék fel a hatalmakat és utasítást kér. Silval a miniszterelnök és Polaviej a hadügyminiszter tanácskoztak a távirat tartalmáról és a táviratot a legközelebbi minisztertanács elé terjesztik.

A regény vége.

Budapest. (A Debr. Ujság ered. táv.) Koburg Lujza hercegnő szomorú regénye végre befejezést nyert. Mig

Mattasich főhadnagy a börtönben bűnhődik ballepéséért, addig a hercegnőnek talán még szomorubb sors jutott osztályrészül. Az orvosok ugyanis egyértelműleg konstatálták, hogy Lujza hercegnő elmebeteg s kigyógyulásának még a lehetősége is ki van zárva.

A csaló banda.

Budapest, (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) Furfangos csaló banda felett ült ma törvényt a budapesti királyi törvényszék egyik tanácsa, a mely Czárán István kir. táblai bíró elnöklése alatt alakult meg. Négy agyafurt csaló Munkácsi Ferencz nagylétai születésű 22 éves, Knapp Gyula nagyváradi születésű 22 éves, Podrács Boldizsár böösi születésű 23 éves fa-cér kereskedő segéd és Mayer Károly hordár ültek a vádlottak padján. A jeles fiatal emberek, a kik valamennyien jó házból származtak, megunták a pult mögötti ugrálást, elhatározták, hogy maguknak gondtalan életet biztosítanak, a mihez azonban pénz kellett. Több fővárosi cégtől hamis megrendelő levelek alapján a melyre ismeretebb kereskedők neveit írták, különböző árukat esaltak ki, a melyet potom áron adtak el. A megrendelő levelekhez bélyegzőket is használtak, a mit természetesen ők csináltattak. Ily módon esaltak ki az A n s p i c k Károly cégtől a múlt év deczember havában két láda cukrot. — A megrendelést a Brunner és Flór cég nevében tették. Miután a levél a Brunner cég bélyegzőjével is el volt látva, Auspick Károly gyanútlanul szolgálta ki az árut, amelyet azután Messinger Károly kereskedőnek adtak el.

A cukrot Mayer Károly hordárral szállították Messingerhez. Ovatoságból a hordár sapkáját levették s helyette kalapot nyomtak a fejébe. — Megkárosította a banda Aulicky Ignác céget is, a kitől szivarokat esaltak ki. A Braun testvérek cégtől 100 liter rumot rendeltek Zsigmond László nevében. A kicsalt árut mind potom áron vesztegették el. Munkácsy lelkiismeretét még az a bűn is terheli, hogy ifju Német József kereskedő neve alatt hamis bizonyítványt állított ki maga részére. A mai végtárgyaláson a vádlottak beismerik a terhükre vált bűncselekményt. Az elnöklő bíró pontrólpontra hallgatja ki őket, s a bizonyítási eljárás egész fél egy óráig eltartott. A törvényszék még nem hozta meg ítéletét.

Csajthay Ferencz állapota.

Budapest, (Debreczeni Ujság eredeti távirata.) Csajthay Ferencz állapotában folytonos a javulás, úgy, hogy a sebesült szerkesztő most már a nap legnagyobb részét az ágyon kívül tölti heti. Ma délelőtt az orvosok eltávolították a golyót, mely tudvalevőleg a

hónaljnál akadt meg. Az operáció igen hamar megtörtént és igen könnyen sikerült.

Budapesti tőzsde.

Budapest, (A Debreczeni Ujság esedeti távirata.) Készáru-üzletben maink vásárlásaikban tartózkodók voltak, a kínálat csekély volt, elkelt néhány ezer mm. buza 5—10 krral olcsóbb áron.

A határidő-üzletet, daczára magasabb külföldi jegyzésekre befolyásolta az olcsóbb készáru buza és a napi lapok közlései és üzletellen folyt le, az irányzat gyenge maradt.

Az előtőzsde változatlan külföldi jegyzésekre nyugodt irányzattal folyt le, csakis jelzálog-bank és magyar hitelrészvényekben volt némi kereslet, melyek egy forint 50 krral emelkedtek, zárlat felé azonban ismét elgyengültek. Az általános hangulat tartott maradt.

A helyiértékek piacán A cukor és A cukor-részvények szintén szilárdan zárultak.

VEGYES.

Rigó Jancsi válópöre. A cigányprimás és a szép hercegasszony regénye közeledik a befejezése felé. Ugyanis felbontották a Rigó Jancsi házasságát és így nem áll előtte semmi gát, hogy Chimay hercegnét „rehabilitálja”: oltárhoz vezesse. Ezután tehát a szép hercegné, mint Rigó János hites felesége élhet művészetének az orfeumokban és kávéházakban előnyösen ismert plasztikus pózoknak. A mi pedig a cigányprimás feleségét illeti, arról csak annyit beszél a krónika, hogy a törvény tisztességes havi díjat biztosított neki, amelyből gondtalanul megélhet.

Öngyilkos honvéd. Heronyani György székesfejérvári honvéd-közlegény tegnap fölment a kaszárnya padlására s késével fölívágta balkarján az ereket. Társainak föltűnt elmaradása s keresésére mentek. Meg is találták a padláson eszméletlenül. Még élt, a mikor beszállították a kórházba, de rövid idő múlva belehalt sebébe. Öngyilkosságát azért követte el, mert beosztották a dobosokhoz, de sehogyan sem tudott megtanulni dobolni. Tetézte elkeseredését az is, hogy előtte való napon siralmas levelet kapott hazulról.

A gép kerekai között. A fumei Smith és Megnier-féle papirgyárban tegnap borzalmas szerencsétlenség történt. Kukulics Anna, fiatal munkásleány, dologközben nagyon közel talált menni a villamos erővel hajtott óriás gépek hajtószíjaihoz, az egyik szíj elkapta a szerencsétlen leányt, azután az emeletnyi magasságból óriási erővel a földhöz csapta. A leány csak egyet sikoltott, mikor a szíj elkapta s mire újra visszakerült a földre, csak

egy vérző hustömeg feküdt a rémült munkástársak előtti. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy a leány vigyázatlansága okozta a halálát, mert noha többször figyelmeztették, mégis mindig nagyon közel ment a gép kerekéhez.

Éjjeli merénylet. Zsidóvár kraszószerény-vármegyei községben, a múlt éjjel pontban tizenkét órakor vakmerő merényletet követtek el az új postamesternő ellen, a ki csak két hónapja van hivatalában. Az utcáról valaki jó nagy követ dobott be az ablakon át abba a szobába, a melyben a postamesternő aludt. A kőhöz rongyba burkolva két csomó /puskapor s egy égő kanóc volt hozzákötözve. A puskafor fől is robbant s fölriasztotta az egész környék lakosságát. A halálra ijedt postamesternő ágya tüzet fogott, de egyéb kárt a kezdetleges petárda nem okozott. A merénylet a csendőrség kutatja.

Dinamitrobbanás. Grácból nagy szerencsétlenség híret jelentik. A város közelében levő kőbányában tegnap több nagy sziklát dinamittal akartak fölrobbantani. Berakták a dinamit töltéseket, a melyek azonban még eddig ki nem derített okból hamarabb robbantak föl, mint kellett volna. A sziklarobbanásnál több munkás dolgozott, a kiknek természetesen nem volt idejük elmenekülni. Háromat közülök megölt az időelőtti robbanás, tíz munkás pedig többé-kevésbé megsérült.

A szalacsi tudós asszony.

Hírül adtuk már, hogy Szalacs országos nevezetességű tudós asszonya, Tóth Pálné, meghalt. A milyen bűbajos volt az élete, olyan prézaias volt a halála: — a testét az orvosok felbontották és alkohol-mérgezést állapítottak meg. A nevezett asszonyról, a kit a nép tudós asszonynak nevezett el, mert már a pogány korban e névvel illették a bűbajos, tündéri tehetséggel felruházott nőket — a következő érdekes cikket kaptuk:

márczius 15.

Tulajdonképpen a szalacsi halottlátó asszonynak kellene neveznünk ezt az érdekes asszonyt, de mivel általános tudós czímmel ruházták fel, én is megadom neki halála után e címet.

Pedig nem érdemelte meg, mivel csak az ügyessége volt nagy, de a tudománya nem. A legközönségesebb paraszt asszonyok egyike volt, ki még olvasni és írni se tudott; de annál jobban értett a titokzatos mesterségéhez.

Ebben páratlan volt; még úgy mint ő, a halottakról nem tudott senkise beszélni.

Mert ő a jósolással, kuruzslással

— mint azt egyik-másik lap írta — nem foglalkozott; csupán csak a halottakról beszélt; de erről aztán oly meggyőzően tudott mesélni, hogy nem csak az egyszerű nép előtt hanem az intelligens osztálybeliek előtt is hitelre talált. Még sok uriemberrel és nővel beszéltem, a kik — annak igazságáról — meg voltak győződve, a mit tőle hallottak. De nem csodálom, mikor ez az egyszerű tanulatlan asszony úgy tudta magát feltüntetni, mintha ő isteni tehetséggel rendelkezne.

És ehhez végtelen ügyes volt. Már a látogatók fogadását is egy kis szertartással rendezte.

Sohasem eresztette maga elé tömegesen a látogatókat — ha 20—30-an vártak is reá, — hanem csak egyenkint. Leginkább azzal tudta lebláncsolni az illetőt, hogy mindjárt megmondta neki, hogy a férje, vagy a neje stb. halt-e meg, és hogy természetes halállal vagy nem?

Ha ezt eltalálta — pedig legtöbbször eltalálta, — úgy az illető halott szellemét idézte elő.

A mi abból állott, hogy a szoba egyik szegletében merően nézett és hangosan imádkozott. Kevés idő múlva jelentette, hogy megjelent a szellem; azonban néha megtörtént, hogy a legnagyobb imádkozásra se jelent meg.

Ha megjelent, úgy megmondta, hogy az illető milyen ruhában van eltemetve, hogy van-e valami ékszer rajta és hogy a menyországnak melyik kertjében van. No kérem mi kellett egyébként annak a ki hozzáfordult? Hisz boldog volt az a nép, hogy az ő kedves halottjáról azt hallotta, hogy a menyország rózsás kertjében van.

Es szívesen meghajolt Tóth Pálné — így hívták a tudós-asszonyt — tudományára előtt.

Sőt akkor is boldogan távozott el tőle, ha azt hallotta, hogy bizony a halott az életben tett bűneiért mivel lakol a purgatoriumba és ő általa kérteti a hozzátartozóit, hogy bűjtőt fogadjanak és áldozzanak a templom javára.

Mert ő nagyon szent katolikus volt, a minek igen sokszor tanujelét adta.

Sohasem fogadott addig, míg misét nem hallgatott; és minden évben megjárta Mária-Pócsot.

Azt beszéltek, hogy ez az isteni tehetség egyik bucsuról való hazajöve telekor adatott neki. A szemtanúk úgy adják elő, hogy többen beszélgetve jöttek az uton; egyszerre Tóth Pálné megállott és merően nézett az égre, mondván, hogy látja a Szűzmáriát; erre térdre roskadt és elkezdett hangosan imádkozni.

Hogy mi igaz ebből, én nem tudom: de tény, hogy csak ezután kezdte a mesterségét, a mi halála órájáig nagyon szépen jövedelmezett, és országos hírnevet szerzett neki. Pedig legvalószínűbb, hogy ekkor tébolyodott meg, lett csendes vallási őrült.

Természetes, hogy mint az ilyen egyéneknek szokás, a nép mindenféle legendákkal vette körül.

Igy azt is beszéltek, hogy boldogult Rudolf trónörökösünk halála után az udvartól egy magasabb állásu személység volt nála; de nem jelent meg a trónörökös szelleme és így nem is tudhattak róla semmit mondani.

S ezt kérem a faluban szeltében hosszabban beszéltek és nagyon sok ember meg volt róla győződve, hogy igaz.

Vannak asszonyok Szalacson, a kik mindent elhittek Tóth Pálnénak, s ezek, bármi is történt velük, mindjárt hozzáfordultak. És nagyon sok asszony köszönhette neki, hogy a férjük a pálinkáról leszokott és vallásos emberré lett.

Csak a szalacsi uri embernek és nőnek nem beszélt; félt hogy ki fogják nevetni.

Most is a halálát nagyon sokan nem akarták elhinni; hanem csak azt mondták, bizonyosan csak a menyországba ment látogatóba: hisz már megtörtént ez vele kétszer, de még addig nyolcz-tíz napi alvás után visszajött.

No de ha mindig felébredt is, most az egyszer nem fog visszatérni, mivel a könyörtelen orvosok bizony felbonczolták. És azért még mindig lesznek emberek, kik nem fogják elhinni sok ideig hogy a szalacsi tudós-asszony meghalt.

Szele Béla.

Mulattató.

Nem érti.

Unoka: Én nem értem, nagypapa hogy tudtál te olyan vén asszonyt, mint a nagymama, feleségül venni!

Uzsorásom légy nekem,
Kedves lánykám, édesem!
Hitelez hát, de rögtön,
Mézes csóko: adj kölcsön!
No ne rettegj oly nagyon,
Bizony Isten, megadom.

Magányos muakas Vizsgálóbíró: Önt azzal vádolják, hogy ellopta a libákat. Vannak tanui? — Vádlott (önérzetesen): Nincsenek! Rendszerint nem tanuk előtt lopok.

Csarnok.

A gyár tündére.

REGÉNY.

85. Folytatás.

A mulatság egy óra felé véget is ért. A felügyelő, Szivák Béla és a Magda édes apja kísérték haza Terézt. Nem azért, mintha tartottak volna attól, hogy újabb támadásban része-

sülhet, de mert mindannyioknak jól esett, hogy boidogan elbeszélgethettek a történetekről.

Amint Terézék lakásához értek, nem maradt el a bucsu csók sem. — Szivák Béla és Teréz már úgy is jegyeseké lettek Isten és egymás előtt.

Teréz mikor belépett a szobába, egész csodálkozással látta, hogy jó apja és anyja fenn vannak. Ilyen korán nem kelhettek fel, bizonyára még le sem feküdtek.

Ugy is volt. Nem feküdtek le, nyugtalanul várták az ő édes gyermekük, Teréz hazaérkezését.

— Már apád épen érted akart menni. Szemrehányásokat is tettem, hogy miért engedtelek el magadban. Ugy aggódtunk miattad?

— Nem ok nélkül kedves szüleim. Mert ami velem estétől mostanáig történt, könnyen megfoszthatott volna titeket legdrágább kincsetektől, boldogságotoktól, gyermeketekről.

— Az ége ne rémits, hát mi történt?

Teréz elmondta a vele történeteket híven, lelkiismeretesen s egyuttal elmondta azt is, hogy mit köszönhet a felügyelőnek, a Magda apjának és Szivák Bélának.

— De nem tesz semmit drága jó szüleim. A boldogságom épül fel a történeteken. Béla kijelentette, hogy most már semmi akadály sincs a mi házasságunk utjában. Igazán mondom nektek, hogy nagyon boldog vagyok.

(Folyt. köv.)

Szombaton két új regény közlését kezdjük el.

Szinlap.

Ma, Szerdán béreltszünetben

Márczius 15.

Allegorikus szinjáték 1 felv. Irta: Szávay Gy

Ezt követi:

A kapolnai csata.

Korraiz 4 felv. Irta Szathmáry K.

SZEMÉLYEK.

Bardóczy, szolgabíró	—	—	—	Odry Á.
Szilvász, ügyvéd	—	—	—	Serfőzy
Alanyi, lelkész	—	—	—	Csatár
Mari, neje	—	—	—	Csügényi.
Ilon, leánya	—	—	—	Fái Flóra.
Dalosné	—	—	—	Csigaházi
Andor fiai	—	—	—	Tanay F.
Béla fiai	—	—	—	Halmi M.
Kondrai	—	—	—	Bartha J.
Erzsike, leánya	—	—	—	Szabó I.
Brucsák	—	—	—	Sziklai
Dovele Max	—	—	—	Szathmáry
Tölgyesi	—	—	—	Szacsvai
István fia	—	—	—	Mezey
Faragó őrmester	—	—	—	Rubos Á.
Kossuth Lajos	—	—	—	Komjáthy
Kmeti	—	—	—	Lendvay
Honvédorvos	—	—	—	Püspöky

Holnap FAUSZTÓCSKA

A Z ANGOL DIVATHOZ
 czimzett szabó üzlet
FÉRFI- FIU- és GYERMEK-RUHA
 áruk.
 Tisztelettel: **KOVÁCS B.** az Angol divat üzletvezetője.

Egy gyermek öltöny 2.50-től 9 frtig.
 Egy fiu öltöny 5 frtól 14 frtig.

Különlegességek felöltőkben
 (überziher)

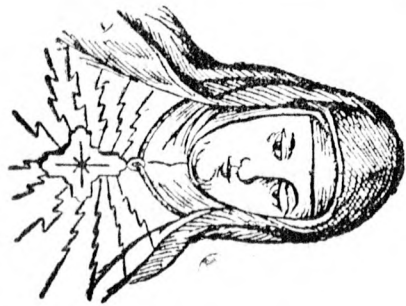
Minden darabon feltüntetett szabott ár.

Minden darabon feltüntetett szabott ár.

Szt-Anna utca 10 szám
 ház udvarában egy jelen-
 leg lakatos műhelynek
 szolgáló helyiség és egy
 szoba folyó évi május 1-től
 kezdve 160 frt évi bérért

kiadó.

Naponta széküldés ze ország minden részébe. A leg-
 újabbban javított, az eddigi összes hasonló készítményeket
 kétszeresen fölülmúló erős villamos áramu

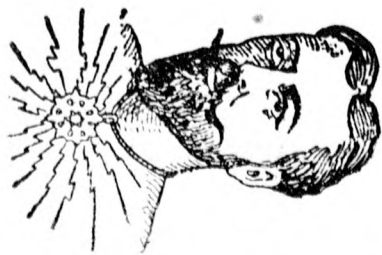
"Volta Kereszt"
 azok részére kik keresztet nem hordanak

"Volta Kettős Csillag"
 az egyetlen, a mely igazán a természetnek megfelelően
 van szerkesztve. Szív és rheuma, neuralgia, ideggyöngöség,
 álmatlanság, hideg kezek és lábak, hypochondria (búskomor-
 ság), sápkór, asztma, merevedés, görös, agybaárvizelés, bőr-
 betegség, aranyér, gyomororobaj, influenza, köhögés, síkesség és
 fülzúgás, fogfájás, hysteria, felfújás, szivdobogás, kollika stb.

Idéghalál és vesztégenység ellen kiváló hatással bír!

"A Volta Kereszt" vagy "Volta Kettős-Csillag" ára használati
 utasítással együtt 1 frt 80 kr. 2 frt előzetes bekiüldése esetére
 bérmentve. Utánvét mellett 20 krajczárral több. A hozzá való
 selyemszínór ára 20 krajczár. — Kapható

SZENT-KIRÁLYI TIVADAR
 műiparáru üzletében, Debreczen.

Födéshez és csatornának

alkalmas kitűnő

ócska pléh

jutányosan kapható

mig a készlet tart

özv. Weisenberg Jakabné

ócska vaskereskedőnél.

13 város utca 39. sz.

Legtartósbb

Legújabb

és

Legolcsóbb

férfi-, fiu- és gyermek-ruhák
Frank Rezső

áruházában.

Legnagyobb választék min-
 den fajta

férfi-, fiu- és gyermek-öltő-
 nyőkben.

tavaszi felöltőkben
 feltűnő olcsó árban.

BOROK

KACZ LAJOS

BOR-NAGYKERESKEDO

DEBRECZENBEN.

Ajánlom tisztán kezelt asztali, pecsenye és csemege bo-
 raimat kis és nagy mennyiségben.

Pinczéimben beraktározott nagymennyiségű bogyújteményem
 nagyobbreszt a filoxera előtti időkbeli datálódik, és mindenkinek, aki
 boraimat megizleli, alkalma leend arról meggyőződni, hogy pinczé-
 imben az egyszerű, de a legtisztább kezelés dívik.

21 év óta fennálló üzletem elég garanciát nyújt arra, hogy
 csakis tisztán kezelt borokat szolgálak ki, áram is méltányosak
 mert már 1 üveg 1883. évi diószegi bakator 45 kr. 1 liter 1890. évi
 erdélyi remek asztali bor 40 kr., 1 liter homoki 32 kr. Végre a
 legkényesebb igényeket is kielégítő régi faj és csemege torok ál-
 lanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére üzletemben.

Teljes tisztelettel:

KACZ LAJOS

borkereskedő.

